

Norgga sámepolitiikka vuoddu

SÁPMELAČČAT LEAT NOROGGA ÁLGOÁLBMOT, ja sis lea álbmotrievtti mielde vuoigatvuohta sierra kultuvrralaš suodjalussii, nu ahte sin kultuvrralaš árvvut ja vuoigatvuodat suodjaluvvet.

Norgga lágat mat hábmejit Norgga sámepolitiikka lágalaš vuodu leat vuosttažettiin:

- Vuodđolága paragrafa 110a
- Láhka addon geassemánu 12. b. 1987 nr. 56: Sámedikki ja eará sámi vuoigatvuodaid birra (Sámeláhka).

Vuodđolága paragrafa 110a cealká: «Lea stáhta eiseválddiid geatnegasvuohta lámhit diliid nu ahte sámi álbmotjoavku sáhtá seailluhit ja ovddidit iežas giela, kultuvrra ja servodatealima.» Vuodđolága lasáhus miellidbuktá ahte Norgga eiseválddiin lea lágalaš, politihkalaš ja morálalaš geatnegasvuohta lámhit dili sápmelaččaide nu vai sámít ieža sáhttet váikkuhit sámi servodaga ovddideapmái. Vuodđolága paragrafa 110a nanne sápmelaččaid álgoálbmotstáhtusa, ja dat dáhkida lágalaččat ja politihkalaččat ahte sámegeiella, sámi kultuvra ja servodat galget suodjaluvvot. Vaikko vuodđolága lasáhus ii njuolga geavat doahpaga «álgoálbmot», de navdojuvvo ahte stáhta geatnegasvuodat nu go celkojuvvon Vuodđolágas, leat vuodđuduvvon dan vuodđojurdagii ahte sápmelaččat leat álgoálbmot Norggas. Ollu buriid beliid Norgga sámepolitiikkalaš ovdáneamis mannel go Sámediggi vuodđuduvvui, sáhtá njuolga čatnat politihkalaš ja lágalaš vuodđui mii bođii vuodđoláhkamearrádušas.

Sámelága paragrafa 1–2 cealká: «Sámi álbmogis galgá leat iežas riikaviidosas sámediggi, masa sámít leat válljen sámiid.» Sámelága 2. paragrafas čužžot maid mearrádušat Sámedikki válddi, doaimmaid ja válganjuolggadusaid birra, jna. Sámelága paragrafa 1–2 mearráduša mielde, galget sápmelaččat ieža mearridit Sámedikki doaimmaid.

Sámelága paragrafa 1–5 cealká ahte sámegeiella ja dárogeiella leat ovttaárvosaš gielat. Dat galget leat dássálagaid 3. kapihttala giellageavaheami mearrádušaid mielde.

www.dep.no/aid/

www.samediggi.no

Samene – en håndbok, Karasjok 2003